

OF REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ NEDİR ?

Rehberlik ve araştırma merkezleri, il veya ilçelerdeki rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri ile özel eğitim hizmetlerinin planlanması, sunulması, koordineli bir şekilde yürütülmesi, sunulan hizmetlerin izlenmesi ve değerlendirilmesi amacıyla faaliyet yürüten kurumlardır.

REHBERLİK VE
ARAŞTIRMA
MERKEZLERİ;

Rehberlik Ve
Psikolojik Danışma
Hizmetleri Bölümü

Özel Eğitim Hizmetleri
Bölümü

Rehberlik Ve Psikolojik
Danışma Hizmetleri Bölüm
Başkanı
Rehber öğretmen ve
psikolojik danışmanlar

Özel Eğitim Hizmetleri
Bölüm Başkanı
Özel Eğitim Öğretmenleri
Fizyoterapistler

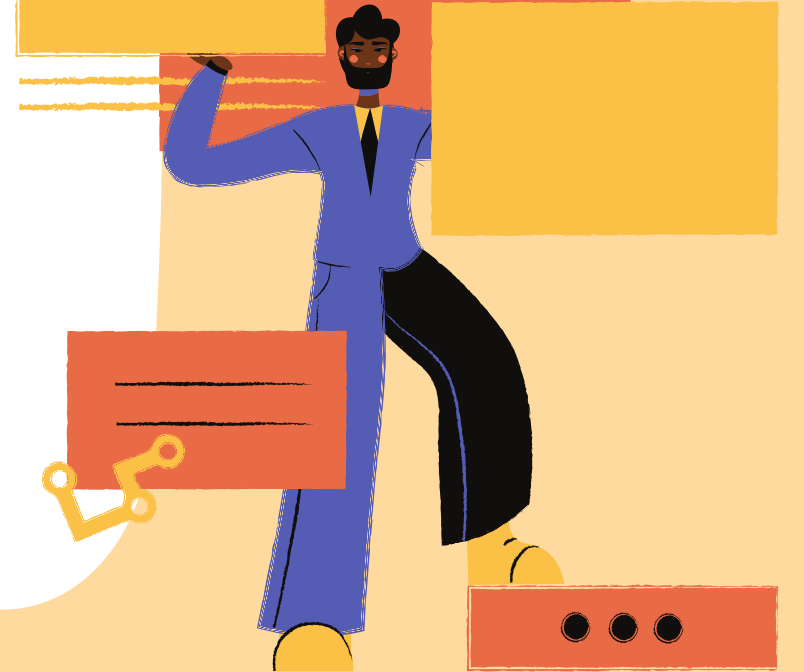
ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ BÖLÜMÜNÜN GÖREVLERİ NELERDİR ?

- oEğitsel değerlendirme sonucunda birey ihtiyaçları doğrultusunda tanılanır ve yine ihtiyaçları doğrultusunda kaynaştırma-bütünleştirme, özel eğitim sınıfları, özel eğitim uygulama okulları, özel eğitim meslek okulları, evde eğitim, hastanede eğitim, halk eğitim kursları, görme/işitme okullarından birine yönlendirilir.
- oAile eğitim programları düzenleme,
- oİlk inceleme veya yeniden incelemesi yapılan ve resmi tedbirinde değişiklik olduğu ve tanılama işlemlerinin sonuçlandırılmadığı durumlarda izleme yapma,

- oMüşavirlik, işbirliği, ve izleme çalışmalarını koordinatörlük sistemiyle yürütme,
- oÖzel yetenekli bireylerin tanınması,
- oEğitim kurumlarında veli, idareci ve öğretmenlere özel eğitim hizmetleri konusunda gerekli desteği sunma,
- oHizmet bölgesindeki özel eğitim sınıfları ve destek eğitim odalarında yapılan çalışmalarını izleme, özel eğitim hizmetleri bölümünün görevlerinden bazılarıdır.

ÖĞRENCİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

1. BASAMAK
İlk Belirleme

2. BASAMAK
Gönderme Öncesi Süreç

3. BASAMAK
Gönderme

4. BASAMAK
Ayrıntılı Değerlendirme

5. BASAMAK
Özel Eğitim Hizmetleri İçin
Uygunluğuna Karar Verme

6. BASAMAK
Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı
Hazırlama

7. BASAMAK
Değerlendirme

I. BASAMAK: İLK BELİRLEME

Sınıf öğretmenleri öncelikle, sınıfında akademik ve sosyal yönden akranlarından farklı gereksinimleri olan, çeşitli uyarlamalara ve desteğe gereksinim duyan öğrencileri belirlemelidirler.

- Ø Öğrencilerin bulunduğu yeri belirleyebilmek için öğretmen tarafından hazırlanan kontrol listeleri,
- Ø Öğrencilerin sınıf içinde yapmış oldukları çalışmalar (tahtaya yazılanları defterine geçirme, öğretmenin söylediklerini defterine yazma, verilen bir problemi defterine yalnız başına çözme vb.),
- Ø Ev ödevleri, çalışma kağıtları ve öğretmen gözlemleri öğrencilerin ilk belirlenmesinde sıklıkla kullanılan tekniklerdir.

2. BASAMAK: GÖNDERME ÖNCESİ SÜREÇ

Gönderme öncesi süreç, akademik, duygusal ve davranışsal özellikleri yönünden akranları tarafından izlenen programı izlemekte güçlük çeken öğrencilerin, değerlendirme için yönlendirilmelerinden önce çeşitli uyarlamalarla genel eğitim sınıflarında eğitimlerini amaçlayan bir süreçtir.

Bu süreç sınıf öğretmeni, aile, okul yöneticisi ve rehber öğretmenin katılımı ile gerçekleşir.

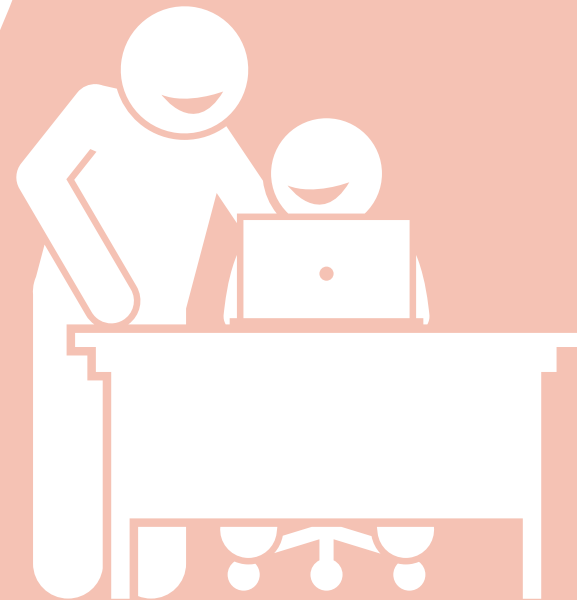
2. BASAMAK: GÖNDERME ÖNCESİ SÜREÇ

Bu süreçte öğretmenler:

- Ø Özel gereksinimli olarak düşündükleri öğrencilere hangi davranışları kazandıracaklarına,
- Ø Öğrenciye kazandırılması planlanan davranışlara ilişkin müdahalenin/uyarlamaların ne kadar süreyle uygulanacağına,
- Ø Bu davranışların kazanılması için öğrenciye ayıracağı zamana,
- Ø Ailenin desteğini ne kadar sağlayacağına ve sınıfta bulunan öğrenci sayısına göre belirlemelidir.

Bu süreçle, öğrencinin ayrıntılı değerlendirme için gereksiz yere Rehberlik Araştırma Merkezlerine gönderilmesi önlenmeye çalışılmakta ve daha sonra yaşanabilecek problemlerin çözümlenmesi hedeflenmektedir.

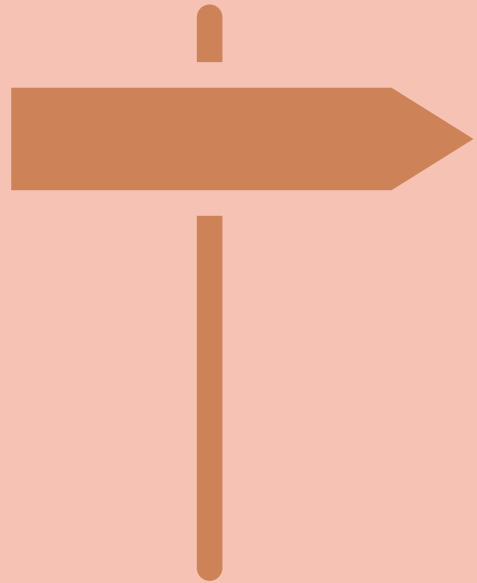

2. BASAMAK: GÖNDERME ÖNCESİ SÜREÇ

Müdahale programının belirlenen süreyle uygulanmasının sonucunda öğrenci sınıftaki diğer öğrencilerin ulaştığı program amaçlarına ulaşırsa, izlemeye devam edilir ve müdahale programı sonlandırılır.

Ancak müdahale sonucunda ortaya çıkan gelişme beklenenin altında ise;

Öğrenci ayrıntılı değerlendirme için bağlı bulunulan Rehberlik Araştırma Merkezine, Eğitsel Değerlendirme İsteği Formu ayrıntılı bir şekilde doldurularak gönderilir ve aile yönlendirilir.

FORM ÖRNEĞİ

EĞİTSEL DEĞERLENDİRME İSTEĞİ FORMU

Tarih:

A) GENEL BİLGİLER

Öğrencinin

Adı Soyadı		T.C. Kimlik Numarası	
Doğum Tarihi/Yeri		Okulu	
Sınıfı/Şubesi		Devam/Devamsızlık	

Velinin

Adı Soyadı			
Adresi			
Cep/Ev Telefonu		E-Posta Adresi	

B) EĞİTSEL DEĞERLENDİRME İSTEĞİ NEDENİ

☐	Öğrencinin tıbbi tanısının olması
☐	Öğrenciye ilişkin yerleştirme (resmi tedbir) kararı alınması
☐	Öğrenci için önceden alınmış yerleştirme (resmi tedbir) kararına itiraz ya da kararın kaldırılması

C) BİREY İÇİN ÖNCEDEN ALINMIŞ YERLEŞTİRME (RESMİ TEDBİR) KARARI

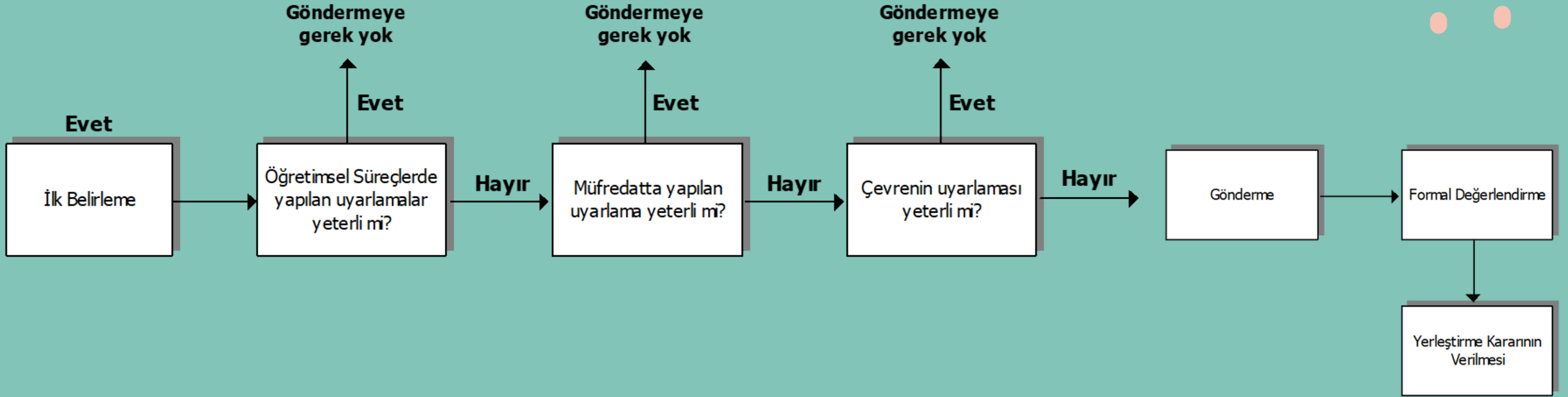
☐	Kaynaştırma	☐	Özel Eğitim Sınıfı
☐	Yerleştirme (Resmi Tedbir) Kararı Yok	☐	Özel Eğitim Okulu

D) EĞİTSEL DEĞERLENDİRME İSTEĞİ YETERSİZLİK ALANI

☐	Bilişsel Becerilerde Sınırlılık	☐	Dil ve Konuşma Güçlüğü
☐	Özel Öğrenme Güçlüğü	☐	Yaygın Gelişimsel Bozukluk
☐	Görme Yetersizliği	☐	İşitme Yetersizliği
☐	Davranış ve Uyum Problemleri	☐	Bedensel Yetersizlik
☐	Dikkat Eksikliği	☐	Diğer _____

S.Y.1.4

Gönderme Öncesi Süreç Şema

HANGİ DURUMLARDA RAM'A BAŞVURULUR ?

Yapılan müdahale sonucunda ortaya çıkan gelişme beklenenin altında ise; öğrenci ayrıntılı değerlendirme için bağlı bulunulan Rehberlik Araştırma Merkezine gönderilir.

Kademe geçişlerinde,

Öğrencinin durumunda
tedbirini
değiştirebilecek
düzeyde olumlu ya da
olumsuz gelişmeler
varsa,

Özel eğitim hizmetleri
konusunda destek
almak amacıyla, Ram'a
başvurulur.

RAM RANDEVUSU NASIL ALINIR ?

Rehberlik ve araştırma merkezleri randevu usulüyle çalışmaktadır;
İlk incelemede veli merkeze gelerek randevu alması gerekir.
Yeniden incelemede 'RAMDEVU' sisteminden randevu alınabilir.

RAMDEVU

Destek eğitim raporunun yenilenmesi gerektiği durumlarda veli randevu alır ve bu randevunun bilgisi bireyin kayıtlı olduğu okulun mail adresine iletilir. Bu durumlarda da okul Eğitsel Değerlendirme İsteği Formunu Mebbis'te bulunan E-rehberlik modülü üzerinden göndermelidir.

EĞİTSEL DEĞERLENDİRME VE TANILAMA İÇİN GEREKLİ BELGELER NELERDİR ?

ÇOCUKLAR İÇİN ÖZEL GEREKSİNİM RAPORU (ÇÖZGER) EK-1

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ CERRAHPAŞA HASTANESİ

BAŞVURU SAHİBİNİN

T.C. Kimlik Numarası
Adı ve Soyadı
Baba Adı
Anne Adı
Doğum Tarihi ve Yeri
Yaşı
Mirasat Tarihi
Rapor Tarihi ve Rapor Numarası

MÜRACAAT ŞEKLİ

KURUMSAL MÜRACAAT	İk Rapor	☐	İtiraz	☐	Kontrol Muayenesi	☐
KİŞİSEL MÜRACAAT	İk Rapor	☒	İtiraz	☐	Yenileme	☐

BAŞVURU NEDENİ: TÜM SOSYAL HAKLAR, ÇÖZGER

ÖZEL GEREKSİNİM ALANLARI	BULGULAR, TETKİKLER, İŞLEVLER, ETKİNLİKLER VE YAŞAMA KATILIM DAKİ KISITLILIKLAR	ÖZEL GEREKSİNİM DÜZEYİ*	ICD KODU VE TANIMI**
Allerji-İmmünoloji Alanı	A.2.7. HİPERİGE SENDROMLARI (STAT3 FONKSİYON KAYBETTİREN MUTASYON TANISI VARDIR), TEKRARLAYAN AKCİĞER ENFEKSİYONLARI, MANTARA YATKINLIK, LENFOMA RİSKİ VAR	Özel koşul gereksinimi vardır (ÖKGV)	D80.8 - İMMÜN YETMEZLİKLER, BASKIN OLARAK, ANTİKOR KUSURLU, DİĞER

*EK-2'de yer alan 23 alan / sistemden çocuk özel gereksinim değerlendirme yapılan alanlar seçilerek Ek-3'de yer alan Özel Gereksinim Düzeylerinden birisi yazılır.
**ICD kodu yoksa ya da raporda yer alması uygun değilse ÇÖZGER'e uygun terminoloji ile tanımlı açık adı yazılır.

ÖZEL GEREKSİNİM DÜZEYİ

Allerji-İmmünoloji Alanı, Özel koşul gereksinimi vardır (ÖKGV) özel gereksinimi vardır Özel gereksinimi yoktur

Raporun Süresi: Üç Yıl (Yaz ile yıl olarak yazınız. Sürekli ise "sürekli" yazarak belirtiniz.)

Çalıştırılmayacak İşlerin Niteliği: -

- İnceleme yapılabilmesi için incelenecek olan bireyin kendisinin ve velisinin/vasisinin bizzat merkeze gelmesi gerekir.
- Eğitsel değerlendirme isteği formu,
- Velinin/vasinin ve incelemesi yapılacak olan bireyin kimliği,
- Anne- babanın ayrı olduğu durumlarda, vasi belgesi veya velayetin belirtildiği mahkeme kararı,
- Varsa sağlık kurulu raporu.

EĞİTSEL DEĞERLENDİRME İSTEĞİ FORMU Tarih: _____

A) GENEL BİLGİLER

Öğrencinin

Adı Soyadı	T.C. Kimlik Numarası
Doğum Tarihi/Yeri	Okulu
Sınıfı/Şubesi	Devam/Devamsızlık

Velinin

Adı Soyadı	
Adresi	
Cep/Ev Telefonu	E-Posta Adresi

B) EĞİTSEL DEĞERLENDİRME İSTEĞİ NEDENİ

Öğrencinin tıbbi tanısının olması

Öğrenciye ilişkin yerleştirme (resmî tedbir) karar alınması

Öğrenci için önceden alınmış yerleştirme (resmî tedbir) kararına itiraz ya da kararın kaldırılması

C) BİREY İÇİN ÖNCEDEN ALINMIŞ YERLEŞTİRME (RESMİ TEDBİR) KARARI

Kaynaştırma Özel Eğitim Sınıfı

Yerleştirme (Resmî Tedbir) Kararı Yok Özel Eğitim Okulu

D) EĞİTSEL DEĞERLENDİRME İSTEĞİ YETERSİZLİK ALANI

Bilişsel Becerilerde Sınırlılık Dil ve Konuşma Güçlüğü

Özel Öğrenme Güçlüğü Yaygın Gelişimsel Bozukluk

Görme Yetersizliği İşitme Yetersizliği

Davranış ve Uyum Problemleri Bilişsel Yetersizlik

Dikkat Eksikliği Diğer _____

S.Y.1.4 ÖZEL EĞİTİM VE REHBERLİK HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

VELİ MÜRACAAT DİLEKÇESİ VE KURUL DAVETİYESİ

..... REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ MÜDÜRLÜĞÜNE

Velisi/vasisi bulunduğum aşağıda bilgileri bulunan çocuğumun eğitimsel değerlendirme ve tanılama yapılabilmesi için gerekli olan evrak ekte sunulmuş olup ...../20... tarih ve ..... saatinde yapılacak olan özel eğitim değerlendirme kurul toplantısına katılmam gerektiği tarafıma bildirilmiştir.

Çocuğum için eğitimsel değerlendirme ve tanılama yapılarak gerekli olan eğitim tedbirlerinin alınması hususunda gereğini arz ederim.

...../20...
Ad Soyad İmza

Bireyin: _____ Velinin/Vasinin: _____

Adı Soyadı	Cep / Ev Tel
T.C. Kimlik Numarası	E-Posta
Doğum Tarihi	Adres
Okulu	

TANILAMA SÜRECİNDE YAPILAN İŞ VE İŞLEMLER

Veliden eğitimsel değerlendirme tanılama istediğine dair yazılı talep alınması,
Aile görüşmesi,
Özel eğitim öğretmenlerince bireyin eğitimsel performansının alınması,
Gerekli durumlarda zeka testine başvurulması,
Daha sonra bireyin tüm belgelerinin dosyalanması.

YÖNLENDİRME SÜRECİ

Birey hakkında toplanan bütün veriler özel eğitim değerlendirme kurulunda sunulur. Kurul bu bilgiler doğrultusunda bireyin düzeyine ve ihtiyaçlarına göre ;

Kaynaştırma ve bütünleştirme
(Bilsem öğrencileri bu kapsamdadır),
Özel eğitim sınıfı,
İşitme engelliler okulu,
Görme engelliler okulu,
Özel eğitim anaokulu,
Özel eğitim uygulama okulu (I.II.III. Kademe),
Özel eğitim meslek okulu,
Evde eğitim,
Hastanede eğitim,
Madde 36,(Eğitimden faydalanamayacak
bireyler için.)
resmi tedbir kararı alınır.

YÖNLENDİRME, YERLEŞTİRME FARKI

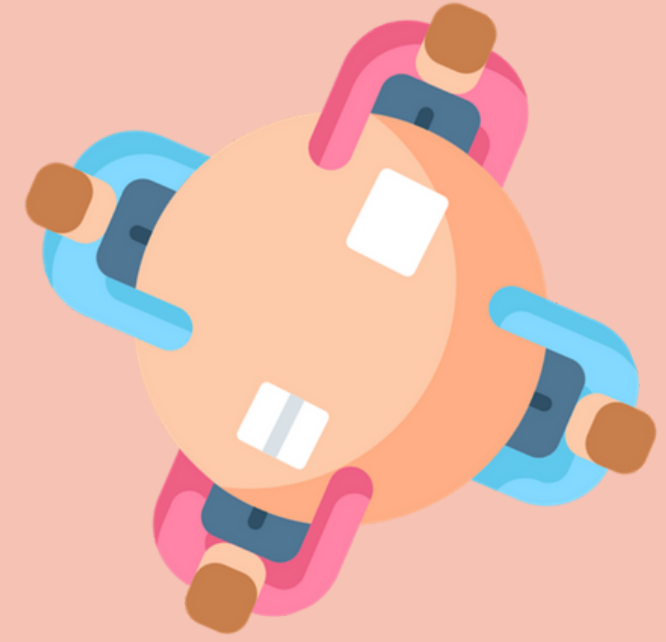
Özel gereksinimi olan birey için Özel Eğitim Değerlendirme Kurulunda alınan yönlendirme kararı sonrasında Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu bireyi yönlendirme kararına göre yerleőtirir.

Dolayısı ile Ram'da bulunan Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu sadece yönlendirme yapar, Özel Eğitim Hizmetleri Kurulu ise yönlendirme kararına göre yerleştirme işlemini gerçekleştirir.

BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM PROGRAMI

Bireyselleştirilmiş eğitim programı, özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin takip ettikleri program esas alınarak geliŐim özellikleri, eğitim ihtiyaçları ve performansları doğrultusunda hedeflenen amaçlara ulaŐmaya yönelik hazırlanan ve bu bireylere verilecek destek eğitim hizmetlerini de içeren özel eğitim programıdır. Özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için okulda BEP hazırlamak amacıyla BEP geliştirme birimi oluşturulur. BEP geliştirme birimi okul müdürü veya görevlendireceği bir müdür yardımcısının başkanlığında;

Rehber öğretmen,
Öğrencinin sınıf
öğretmeni,
Öğrencinin dersini
okutan alan
öğretmenleri,

Öğrencinin velisi,
Gerektiğinde öğrencinin
dersini okutan meslek
öğretmenleri,
Öğrenciden oluşur.

DESTEK EĞİTİM ODASI

Kaynaştırma öğrencileri için yerleştirildikleri okulda destek eğitim odası açılması zorunludur.

Öğrencinin destek eğitim odasından ne süre ile yararlanacağına ve hangi dersleri alacağına BEP kurulu toplantısında karar verilir.

Öğrencinin haftalık alacağı ders saati ise öğrencinin haftalık ders saatinin yüzde 40'ı kadardır.

HAZIRLAYAN

ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENİ
NESLİHAN AKTÜRK

